



Bogár László: Világháború és Béketanács

2026 március 03. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

• [0](#)

értékelve

Még nincs

Mérték

(Ez az írás még a háború előtt született, de talán éppen ezért lehet érdekes.)

A Béketanács ugyan közvetlenül a közel-keleti béke feltételeinek megteremtését tűzte ki célul, de valójában a

kialakulóban lévő új világhatalmi rendszer alapintézménye lehet.

Washingtonban lezajlott a Donald [Trump](#) által Davosban, a Világgazdasági Fórumon kezdeményezett Béketanács (Board of Peace) első ülése, amelyen a magyar miniszterelnök is részt vett. A Béketanács ugyan közvetlenül a közel keleti béke feltételeinek megteremtésére irányul, de valójában a kialakulóban lévő új világhatalmi rendszer alapintézménye lehet. Teljesen logikus ugyanis, hogy ha „világrendszerváltás” zajlik, akkor ennek egyik döntő fontosságú következménye a világhatalom gyakorlására szolgáló szervezeti-intézményi talapzat megváltozása.

A jaltai megállapodás, majd a német újraegyesítést követő „post-Jalta” korszak intézményrendszere az amerikai világbirodalom stratégiáját tükrözte. Az ENSZ, az európai integráció és a NATO mind-mind amerikai birodalmi projektek. Az ENSZ ezt szimbolikusan azzal is kifejezi, hogy székhelye New Yorkban van. Az európai integráció az amerikai birodalom globális hatalmi-gazdasági szerveződéseként európai „részlege”, a NATO pedig a globális katonai útőerő európai szárnya.

Az elmúlt évtized során azonban kiderült, hogy az amerikai világbirodalom már nem rendelkezik olyan arányban a világ anyagi és szimbolikus erőforrásai felett, ami lehetővé tenné számára eddig követett akaratátviteli rendszerének megkövetését. A „nem Nyugat” meghatározó országai, főként Kína olyan pozícióra tettek szert, ami ezt már lehetetlenné teszi, és az amerikai birodalom kiprovokált agresszív háborúja az eurázsiai együttműködési rendszer ellen, azon belül is főként Oroszország ellen, kudarcba fulladt. Ráadásul átgondolatlan stratégiájával az eurázsiai együttműködési rendszert szétverte ugyan, de szinte összeolvasztotta Kínát és Oroszországot, létrehozva ezzel egy olyan szinergikusan működő komplexumot, ami már végleg legyőzhetetlen az amerikai birodalom számára. Amely birodalom végzetesen eladósodott, és olyan mértékben vált sebezhetővé, ami új világegyezés kezdeményezésére kényszeríti. Ez az egyezés az eurázsiai együttműködés általa véghezvitt szétverése nyomán Európa, Oroszország és Kína együttműködése helyett az Amerika, Oroszország, Kína együttműködésre épülne. És ennek az együttműködésnek lenne alapintézménye a most első ülés? Béketanács.

Ám a kezdeményező Donald Trump nincs könnyű helyzetben, amit szimbolikusan jó mutat az a tény, hogy nemcsak hogy egy nap alatt nem tudott békét teremteni, de most, több mint egy év elteltével a háború befejezésének esélye rosszabb és távolibb, mint valaha is volt. És ennek az oka az, hogy ez nem egy lokális, hanem egy globális háború. Globális háború, amelynek három frontja van, az egyik a Közel-Kelet, a másik a Távoll-Kelet és a harmadik Kelet-Európa. (Logikus, hogy csupa „Kelet”, mert a „Nyugat” van bajban, nagyon nagy bajban, mert csupa „Kelettel” kell ütköznie) És ráadásul ez a nemzetként való létezésének idén csupán 250. évfordulóját ünnepli? világbirodalom mindhárom „keleti fronton” egy-egy sok ezer éve létező nagy kultúrára épülő „civilizációs” állammal került ütközőpályára, Oroszországgal, Kínával és Iránnal.

Bár Donald Trump már deklarálta, hogy a felszínen orosz–ukrán konfliktusként mutatkozó háború lezárása sokkal nehezebb, mint gondolta, de kudarcának fő oka az, hogy maga is foglya annak a hamis elbeszélési módnak, amely tabuként kezeli azt az evidenciát, hogy ez egy világháború, amely világháború három frontjának mélyszerkezete összeér. Ez a „közös gyökérzet” a legmélyebb tabu, mert itt valóban egy olyan kérdéssel kell szembesülnünk, amelynek „kimondhatatlansága” a kudarc fő oka. És ez az, hogy van egy „három plusz egyedik” szintén sok ezer éves civilizációs állam, amelynek, akárcsak Amerikának, van nemzetállami és van globális világbirodalmi szintje is, és ez Izrael.

Amerikával együtt élte át az elmúlt évszázadban azt, hogy történelme során elsőször van egyszerre nemzetállama és világbirodalma is, és természetes törekvése az, hogy mindkettőt meg is tartsa, bármiképpen is alakul át a világhatalom rendszere. Szilárd biztosítékokat akar tehát erről a leendő „háromtest-birodalom” mindhárom „teste” részéről, ám, míg ez Amerika esetében a legteltesebb evidencia, a másik két „test” ennek deklarálásától egyelőre vonakodni látszik. És ami ennél is kényesebb kérdés, az az, hogy bár Izrael azt remélte, hogy a 2023. októberi támadást követően a világ minden országa egyértelmű garanciát ad számára ahhoz, hogy nemzetállama és világállama egyaránt megmarad, e garanciának egyelőre semmi jele.

Donald Trump éppen azért hozta létre a Béketanácsot, hogy ez, mint az új világrend alapintézménye, szervezeti keretet adjon a kényes kérdés megvitatásához. Ám sokatmondó jel az, hogy a világ országai nagyon eltérő módon reagáltak Donald Trump kezdeményezésére. Az Európai Unió országai közül egyedül Magyarország és Bulgária

az, amely már Davosban és most Washingtonban is aktívan részt vesz a Béketanács munkájában. A második csoportban azok az országok vannak, amelyek elfogadják a Béketanács stratégiai alapelveit, de egyelőre nem kívánnak aktívan bekapcsolódni annak munkájába. Érdekes módon ebbe a kategóriába tartozik maga Izrael állam is. A harmadik csoportot azok az országok alkotják, amelyek ugyan kaptak „meghívást” Donald Trumptól, de egyelőre inkább még csak „tanulmányozzák” a Béketanács munkáját, és esetleges részvételükre később kívánnak dönteni. Ebbe a csoportba tartozik Oroszország és Kína is, ami sokat elmond sok mindenről. És végül az utolsó csoport, ahová Anglia, Franciaország és Németország is tartozik, vagyis a Béketanácsot mint intézményt elutasítók tábora.

Európa meghatározó országai tehát egyelőre opponálják Amerika, Oroszország és Kína szövetségét, és Oroszország legyőzésében, alávetésében és kifoszthatóságában bízva folytatják a háborút egy Európa–Amerika–Kína alternatív „háromtest-birodalomért”. Vagyis egyelőre marad a világháború és Béketanács kettős hatalma. Igaza van Trumpnak, érdekes idők jönnek.

Bogár László

A szerző közgazdász

www.magyar nemzet.hu



Ajánló